

INDHOLD

Lærerløs lilleskole får besøg af den valgte tilsynsførende som efter to dages tilsynsarbejde konkluderer, at det hele handler om respekt (s. 2-4)

Alle skoler er lige gode - i hvert fald hvis man ser på karaktererne og tager højde for elevernes sociale baggrund. Omtale af rapport til Skolerådet (s. 5 - 6)

Ny formand for Lilleskolernes bestyrelse (s. 7)

Skoleforeningerne i dialog om fremtidigt samarbejde. Positiv stemning på møde 29. maj med deltagelse af 8 skoleforeninger (s. 7 - 8)

Skolen i Folketinget - oversigt over vigtig lovgivning i skoleåret 08/09, der berører frie grundskoler (s. 8)

TAK - for opmærksomhed (s. 9)

KORT NYT bl.a. om

- Skoleledere
- Specialundervisningstræf 2009 - fokus på inklusion
- Obligatoriske sygesamtaler på vej
- Nye værktøjer
- Gode intromøder

FESTIVAL tid

www.lilleskolefestival.dk

1300 elever og

100 voksne er allerede tilmeldt

Lilleskolefestival 2009 ved Børnenes Friskole

REGIONSMØDER

19. november:
Gudenåskolen i Ry

24. november:
Albertslund Lille Skole
SÆT kryds i kalenderen

Friheden skal bruges

Søren Erhard Hansen, fdm. for Lilleskolerne

Det er en travl tid ude på skolerne - næste skoleår planlægges på højtryk, mange steder er der nyansatte på vej og prøverne i 9. og

10.kl. er i fuld gang.

Alligevel er der tid og kræfter på skolerne til at sende 1500 glade og dygtige unge til Lilleskolernes Musik-og Teaterfestival på Århus Friskole. Festivalen - der om noget - udkrystalliserer de værdier vi gerne vil i Lilleskolerne: Friheden, fællesskabet og forskelligheden. Jeg lovede Torben Berg ved hans afskedsreception, at vi i Lilleskolernes bestyrelse vil passe godt på alle tre værdier.

Skolens indhold er vigtigst

For mig er undervisningsfriheden den grundlæggende. Ikke bare skolefriheden, hvor forældre kan vælge mellem forskellige næsten ens skoler, men det at kunne definere skolens indhold lokalt på den enkelte skole i form af særlige værdier, særlig pædagogik, særlig undervisning. Men den er ikke gratis - vi skal ind imellem slås for den både i foreningen og på skolerne.

Indholdet i skolen er for længst blevet politisk, det har længe været vores budskab. Der er sket indskrænkninger i friheden de senere år både i selve friskoleloven - fagmål, prøveformer, elevtalskrav, tilsyn - men også i de administrative systemer, der gerne vil underlægge os en række

statslige styringsmekanismer med indberetninger, krav til hjemmesider osv., som rummer en fare for, at vi harmoniserer os med folkeskolen på en række områder.

For et par år siden blev jeg bedt om en artikel om prøveformerne til ministeriets blad Uddannelse, hvor jeg om indskrænkningerne i undervisningsfriheden skrev:

”Med et rejsebillede kan man sige, at tidligere skulle alle starte i København og ende i Skagen - rimeligt nok - hvordan vi kom frem, og hvor mange svinkeærinder vi lavede undervejs, var op til skolerne selv. Næste skridt er, at vi nu enten skal benytte Storebæltsbroen eller Odden-Ebeltoft-forbindelsen, ganske fornuftigt og med mange frihedsgrader endnu vil flertallet af skoler synes, men måske har vi allerede her mistet noget værdifuldt, nemlig dem der sejlede i sejlskib eller fløj. Når vi til sidst har fastlagt, at rejsen både skal gå igennem Roskilde, Slagelse, Odense m.m. er det en illusion at tale om pædagogisk frihed i praksis. Diversiteten og berettigelsen i skoleformen og dermed forældrenes holdningsmæssige begrundelse for at vælge skolerne er dermed udhulet.”

Vi må ville noget

Men for at få forældre, lærere, politikere og omverden til at forstå værdien af undervisningsfriheden, må vi huske at bruge den ude på skolerne til at

lave vores lokale bud på den gode undervisning. Lilleskolerne må ikke nøjes med at være veldrevne skoler og kun fokusere på folkeskolens fagmål og afsluttende prøver – vi må ville noget mere.

Mit bud er, at vi skal holde fast i og udvikle det kreative i undervisningen.

Det gør vi allerede, hvilket musikfestivalen er et fantastisk eksempel på. Mange af de politikere, forskere og erhvervsfolk, vi taler med i Lilleskolerne, har underbygget, at det vi kan og gør ude på skolerne, er både gangbart og nødvendigt i fremtiden: At ar-

bejde kreativt og innovativt, at søge ny viden, at arbejde i forpligtende fællesskaber, at turde eksperimentere, at turde udfordre og tage fejl - alt sammen i dialog med de daglige brugere: forældre, lærere og børn.

Bestyrelserne og skoleledernes største strategiske udfordring i de kommende år er at udvikle og fastholde dette. Det vil vi gerne hjælpe med i lilleskolernes bestyrelse.

God Festival

*Søren Erhard Hansen
formand for Lilleskolerne*

Fotos fra Randers Lille Skole: Bent Olesen

Det handler om respekt - tror jeg

Tilsynsrapport på en lærerløs Randers Lille Skole

Af Bent Olesen, tilsynsførende ved Randers Lille Skole

Mandag den 2. marts

Forældrene havde sat hinanden stævne en halv time inden undervisningens begyndelse, for at sikre at alt kunne gå, som det var planlagt gennem efterhånden meget lang tid. Det lykkedes mig ikke at få et

overblik over, hvor mange forældre der var involverede.

Det almindelige skema var suspenderet to dage for alle hold bortset fra 9. klasse, mens lærerne var på studietur til Barcelona. Derfor havde de fleste af de forældreplanlagte aktiviteter en forbindelse til Barcelona og Spanien. Bortset fra Mediegruppen, som var den første jeg besøgte. Mediegruppens opgave var at dokumentere de lærerløse dage. På redaktionsmødet fortalte forældrene om deres egen baggrund.

Det blev besluttet, at det hele skulle ende med en avis, som beskrev aktiviteterne. Men hvem havde fotoapparat med? Kun en, indtil en anden kom i tanke om, at hun havde kamera i mobilen. Så var der lige pludselig mange, der havde kameraer.

Der var en meget fin afventende stemning. Eleverne var meget engagerede efterhånden som de overvandt den første benovelse. Opgaverne blev fordelt - den første gruppe, der blev nedsat skulle kontakte de lokale medier.

På 2. sal herskede der en ganske anden stemning. Her var 9. klasse til skriftlig Matematikprøve - terminsprøve.

I Blå klasse - med 16 fremmødte, var der en spændt forventning. Man skulle drøfte handicappedes betingelser. Og følgerne af et handicap. Under mit besøg fik klassen også besøg af medieholdet, som spurgte til, hvad der skulle ske her: "Vi skal være handicappede!".

Eleverne blev delt i 5 hold, som hver skulle tage tid på en samlet tur frem og tilbage fra et nærmere bestemt sted på skolen. Derefter skulle de med forbindelser og krykker tilbagelægge den samme rute, nu med en handicappets

begrænsninger.

I pavillonens mellemgang skulle alle skolens hold på skift ind og give deres bidrag til elevernes hjemkomstgave til lærerne. En "Gaudibænk". Der var i forvejen lavet et slynget fundament. Det var decorationen af denne, der med Gaudi som inspirationskilde var opgaven. Hvert hold fik sit område på bænken, hvorefter der skulle smadres fliser.

I køkkenet var der mange kokke. I alt 30 elever og 5 forældre. Der skulle laves spansk tomatsuppe og spansk nougat. Først var der en gennemgang af specielt spanske ingredienser og herunder hvidløgs anvendelse.

Eleverne blev opdelt i 4 grupper, hvoraf de tre skulle lave tomatsuppe (til ca. 250 personer). Den sidste skulle lave nougat.

I Remisen var der travlt med at skabe små senorittas og seniors - med sløjfer i håret og charmeklud om halsen. Der skulle danses til spanske toner.

På Udbyhøjvej var Picasso inspirationen til at skabe et anderledes portræt af lærerne. Alle lærerbilleder lå i stor størrelse, så eleverne havde noget at arbejde ud fra.

fortsættes.....

Tirsdag 3. marts

Igen valgte jeg at begynde i redaktionslokalerne. Her blev resultaterne af elevernes kontakter til medierne opsummeret. Den forældrestyrede skole havde allerede fået omtale i Radio ABC, og nu ventedes der på TV2 Østjylland.

I skolekøkkenet fortsatte forberedelserne af lærernes hjemkomst. Her var arbejdet med at lave nøddetærter ved at blive gennemgået. Eleverne viste et umiddelbart engagement og var snart i gang med opgaven.

9. klasse tog arbejdet med "Gaudibænken" som en lille puster før terminsprøven i dansk. Deres engagement var stort, inden de skulle i gang med at udføre tekstanalyse på tre tekster.

Ved siden af var de mindre klasser i gang med at fremstille et personligt glas til hver lærer. Med navn og dekoration.

I gården var der smasching for synshandicappede. Der var keglesyn og sløret syn og svagt syn. Meget opfindsomme måde at skabe synet på førte også til megen munterhed.

På Udbyhøjvej var Mediegruppen i gang med at fotografere lærerportrætterne, som var klar til udstilling.

Nedenunder var børnehaveklassen optaget af at smadre fliser, så de kunne skrive Randers Lille Skole sammensat af kvadratiske mosaikker

Sammenfattende

Der var klart et ganske andet liv på skolen end med det vanlige skema. Jeg var meget forundret over, at var lykkedes alle - eleverne og forældrene at holde tæt overfor lærerne. De anede ikke det fjerneste om, hvad der skulle ske, mens de var borte. Planlægningen var sket i det skjulte.

Der blev efterladt klar fornemmelse af, at planlægningen havde været omfattende med ideudvikling, arbejdsfordeling og materialeindkøb. Min oplevelse var, at alle var optaget af og opsatte på at gøre dagene til noget ekstraordinært og en god oplevelse for alle. Hvad det helt afgjort blev.

Jeg kunne heller ikke holde mig væk fra elevernes velkomst til lærerne. Alle var spændte. Hvert hold fulgte sin lærer rundt for at vise og servere resultatet. Ikke uden stolthed. En stolthed som lærerne og forældrene så sandelig også havde svært ved at skjule. Til sidst blev "Gaudibænken" og skolen genoverdraget til lærerne.

På vejen hjem overvejede jeg hvad det hele resulterede i, når man ser bort fra de meget fine resultater, som elever og forældre kunne vise lærerne. Jeg nåede frem til det hele drejede sig om respekt. Min oplevelse var, at eleverne fik meget respekt for forældrenes iderigdom og alvorlige tilgang til det at skulle have ansvaret for skolen i de to dage. At forældrene fik respekt for elevernes evne til at engagere sig. At forældrene fik respekt for det arbejde, som lærerne hver dag skal præstere. Lærernes respekt overfor såvel forældrenes indsats og elevernes medleven blev tydeliggjort gennem en stolthed over det de vendte tilbage til.

Det var en meget fin oplevelse for alle.

Om aftenen var der et meget langt og fint indslag om projektet i TV2 Østjylland.

Bent Olesen
tilsynsførende

Alle skoler er lige gode

Det betyder ikke det store, hvilken skole, man går på. I hvert fald ikke, hvis man ser på de samlede karakterer i 9. klasse og tager højde for elevernes sociale baggrund. Det konkluderer en omfattende undersøgelse, der har set på karaktererne i alle landets skolers 9. klasser fra 2002 – 2006

Tekst: Per Vinther, journalist

Det kan ikke betale sig som forældre at surfe på nettet for at finde en skole med de bedste karakterer. Skolernes karaktergennemsnit siger ikke nødvendigvis noget om deres kvalitet. I stedet bør forældre med børn i skolealderen se på

skolernes evne til at løfte eleverne fagligt og på lærernes engagement.

Går man på en skole, hvor forældrene har lange uddannelser og får god løn, kan man forvente højere karakterer, end hvis de blot har siddet få år på skolebænken og knap så god løn. Er man heldig at gå på en skole, hvor man får en god lærer, er der også udsigt til bedre karakterer.

Det konkluderer en rapport fra AKF, Anvendt Kommunal Forskning, der har undersøgt området for Skolerådet. Rapporten tager højde for elevernes sociale baggrund, når man sammenligner skolernes karaktergennemsnit.

Analysen omfatter eksamens karakterer fra ca. 200.000 9.-klasser-elever, der gik op til folkeskolens afgangsprøve i årene 2002-2006 i fagene dansk, matematik og engelsk.

Rapporten konkluderer, at der kun er få skoler, som klarer sig betydeligt bedre eller betydeligt dårligere end gennemsnittet.

»Hvis man skal sikre en generel forbedring af skolernes kvalitetsniveau,

Beatrice Schindler Rangvid, cand. polit, ph.d., forskningsleder ved AKF står bag rapporten til Skolerådet om skolegennemsnit af karakterer ved afgangsprøverne

er det vigtigt at se de bedste skoler som målet og dermed sætte ind i forhold til den store gruppe af skoler, der klarer sig gennemsnitligt frem for udelukkende at koncentrere sig om den forholdsvis lille gruppe af skoler, der har de dårligste resultater,« siger seniorforsker ved AKF, Beatrice Schindler Rangvid, som står bag analysen.

Hun mener, at det danske karaktergennemsnit simpelt hen er for lavt. I 2006 lå det på 7,87.

Gode karakterer er ikke lig med god undervisning

De fleste skoler klarer sig nemlig gennemsnitligt, konkluderer hun og rapporten til Skolerådet, der bruger den som afsæt til sin tilbagemelding til undervisningsministeren.

Har en skole et højt karaktergennemsnit, siger det nemlig ikke nødvendigvis noget om kvaliteten af undervisningen på skolen. Et højt gennemsnit kan lige så vel skyldes, at skolen har mange elever med højtuddannede forældre eller andre forhold, der påvirker elevernes faglige standpunkt. F.eks. engagerede lærere og forældre.

Analysemetoden i rapporten korrigerer for, om eleverne bor med begge forældre, for forældrenes uddannelse og indkomst og for antallet af elever med indvandrerbaggrund. Det er de forhold, der, ud over skolen, har vist sig at have størst betydning for elevernes karakterer. Omkring halvdelen af forskellene i skolernes karaktergennemsnit skyldes, at skolerne ikke har den samme slags elever. Karaktergennemsnittet på skoler, som har mange elever af ufaglærte forældre eller elever med indvandrerbaggrund, er blevet justeret opad, mens karaktergennemsnittet på skoler med få af disse elever er blevet nedjusteret. Herved fås et mere korrekt grundlag for at sammenligne skolerne.

Selv om der kun er få skoler, der klarer sig betydeligt bedre eller betydeligt dårligere end

gennemsnittet, er der en mærkbar forskel mellem de bedste og de dårligst placerede skoler. Når man sammenligner de bedste 20 procent af skolerne med de dårligste 20 procent, så er forskellen i karaktergennemsnit på mere end et halvt karaktertrin.

Ikke noget at lære af

”Vi skal lære af de gode eksempler”, har undervisningsminister Bertel Haarder sagt igen og igen - om skoler, der formår at bryde sociale mønstre, så for eksempel elever med indvandrerbaggrund får gode karakterer.

Men de skoler findes stort set ikke, viser rapporten. Der er nemlig kun én procent af skolerne, der kan prale af år efter år at ligge blandt de øverste 20 procent. Tilsvarende er det kun én procent, der ligger i bund hvert år fem år i træk.

I Skolerådet, der har bestilt rapporten, er man overrasket over resultaterne og konklusionen i rapporten.

»Jeg må indrømme, at jeg er overrasket over, hvor små forskelle der er på skolernes resultater, når man ser på en femårsbasis. Så der er ikke så mange gode eksempler at lære af. Til gengæld må man sige, at mange af skolerne har deres egne gode eksempler, hvor man på skolen kan kigge på, hvad det var, der gjorde, at en bestemt årgang lå i top. Det er altså på sin egen skole, man skal finde de gode eksempler,«, siger

Jørgen Søndergaard, formand for Skolerådet.

Jørgen Søndergaard, cand.oecon, direktør for Socialforskningsinstituttet, formand for Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling af folkeskolen (= Skolerådet).

Vildledende karakterer i dag

Skolerådets formandskab blev udpeget af undervisningsminister Bertel Haarder i 2006. Rådet anbefaler på baggrund af analysen, at Haarder tager initiativ til en lovændring, så

gennemsnitskaraktererne fra hver enkelt folkeskole fremover skal offentliggøres i en form, hvor de er korrigeret for social baggrund. Formandskabet mener nemlig, at de nuværende offentliggjorte karakterer giver et vildledende billede af det arbejde, der gøres på de enkelte skoler.

»For skoler med en usædvanlig elevsammensætning giver det muligheder for at bestrebe sig på at blive bedre for eksempel til at undervise indvandrere end gennemsnittet af skoler,« siger Jørgen Søndergaard.

Niels Egelund sidder i formandskabet for Skolerådet, og han er professor ved DPU. Han synes, det overordnet er en overraskende konklusion på analysen.

»Jeg havde forventet større forskel. Det nytter altså ikke at flytte skole. Heller ikke til en privatskole, selv om de placerer sig lidt bedre ind,« siger han.

Han fastslår, at forældrenes baggrund samt lærernes rolle er det vigtigste.

»Lærerfaktorerne har enorm betydning. Det er bevist med det her. Du er heldig, hvis du får gode lærere. Det sammenholdt med forældrenes baggrund er vigtige faktorer.«

Men underminerer denne rapport så ikke hele undersøgelsesvældet med Pisa i spidsen?

»Nej det gør det ikke, fordi Pisa viser udvikling eller det modsatte og om indsatsen virker.«

Mere information:

Rapporten ”Skolegennemsnit af karakterer ved folkeskolens afgangsprøver. Korrektion for social baggrund” kan findes her: www.akf.dk
Skolerådets årlige beretning til undervisningsministeren: www.skoleraadet.dk

Skolerådet

har ca. 20 medlemmer, udpeget af undervisningsministeren for en 3-årig periode. Formandskab udgøres af:
Formand Jørgen Søndergaard, direktør for Socialforskningsinstituttet
Prorektor Nina Smith, Handelshøjskolen i Århus
Professor Niels Egelund, Danmarks Pædagogiske Universitet
Skoleleder Grethe Andersen, Vester Mariendal Skole i Aalborg
Skoleleder Kirsten Birkving, Egedalsskolen i Kokkedal

Nyt fra bestyrelsen

Søren Erhard Hansen ny formand for Lilleskolerne – samarbejde mellem skoleforeningerne

Lilleskolernes bestyrelse har på sit første møde efter Repræsentantskabsmødet 27. marts konstitueret sig med Søren Erhard Hansen som formand og Henrik Andersen som næstformand. Søren Hansen afløser Torben Berg, der har været formand siden 1991 – Torben fortsætter i bestyrelsen som menigt bestyrelsesmedlem.

Bestyrelsen har afsat sit næste møde til en grundig drøftelse af det fremtidige arbejde. En række spændende udfordringer ligger og venter – på bestyrelsesmødet den 5. maj drøftede man i øvrigt:

- **Samarbejdet mellem skoleforeningerne.**

Bestyrelsen ser frem til mødet den 29. maj, hvor formænd og sekretariatsledere fra de 7 skoleforeninger (Friskoleforeningen, Gymnasierne, Katolske skoler, Kristne friskoler, Privatskoleforeningen, Tyske mindretalsskoler og Lilleskolerne) mødes for at drøfte det fremtidige samarbejde, såvel med hensyn til hvilke emner, der skal samarbejdes om, som om hvordan samarbejdet i praksis kan organiseres.

Bestyrelsen finder det vigtigt at fremme dialog og samarbejde om konstruktive og fremadrettede initiativer og derved også modvirke konfrontationer og frontdannelser, der uvægerligt vil svække sektorens indflydelse.

- **Frie Grundskolers Fællesråd og Institut for Videreuddannelse.**

Afvikling af FGF, der som bekendt ophører 1. august, skrider fremad i god ro og orden. Bestyrelsen bakker op om det arbejde, der udføres af det særlige likvidationsudvalg, der er nedsat til at løse opgaven med afviklingen. Der er i den forbindelse udarbejdet detaljerede lister over såvel de skolepolitiske sager som de administrative opgaver, som FGF har løst hidtil.

For så vidt angår IFV's fremtid, så vil udarbejdelsen af en plan for afviklingen og overdragelse af diverse aktiviteter, som fx Kursusmarkedspladsen, først kunne påbegyndes i juni måned, når tilmeldingsfristen til lederuddannelsen er udløbet.

- **Fordelingssekretariatet.**

Vedtægterne for Fordelingssekretariatet skal ændres som følge af at FGF ophører, idet FGF hidtil har udpeget 5 af Fordelingssekretariatets 8 bestyrelsesmedlemmer. Vedtægtsændringen skal fastsætte nye regler for, hvordan Fordelingssekretariatets bestyrelse udpeges. Det er naturligvis en sag, der har bestyrelsens bevågenhed.

Skoleforeningerne i dialog om fremtidigt samarbejde

Foreningerne for Privatskoler, Friskoler, Kristne Friskoler, Katolske Skoler, Private Gymnasier, Tyske Skoler, Efterskoler og Lilleskoler mødtes den 29. maj i Hedensted til en samtale om det fremtidige samarbejde. Alle foreninger er interesseret i et samarbejde; men man er også enige om, at dialogen i denne fase føres uden nedskrevne forpligtende strukturer. Ingen foreninger fremførte ønske om et stærkt formaliseret samarbejde. Derimod blev behovet for god kommunikation og opbygning af tillid til hinanden understreget.

Der er mange emner at samarbejde om – nogle spørgsmål er fælles for alle, andre spørgsmål angår en bestemt kreds af foreninger, mens andre emner kun er relevant for én forening. Tilsvarende er der selvfølgelig forskel på, hvad foreningerne hver især vurderer er vigtigst for deres medlemmer og anser for at være "hjerteblood".

Selvom der var tale om det første møde i kredsen af samtlige grundskoleforeninger – inklusiv efterskolerne – og formålet var at indlede en dialog, var mødet dog ikke uden konkrete resultater:

- Det påtænkes at afholde to årlige møder i den kreds (den store kreds) der deltog i mødet. Det næste møde afholdes den 3. september i Nyborg.
- Der sigtes på et årligt "stormøde" (en konference – "de frie skolers Sorø-møde"?) med deltagelse

af skoleforeningerne og de faglige organisationer. Emnet for det første møde, som planlægges afholdt i efteråret 2009, er selveje-begrebet i forhold til frie skoler og den rapport som et tværministerielt udvalg for nylig har udsendt om selvejende institutioner.

- Der er interesse for at udvikle samarbejdet mellem skoleforeningernes sekretariater. Der holdes møde mellem sekretariatslederne i slutningen af august måned.
- Der arbejdes på at etablere et internt, netbaseret "videns-delings-sted", som foreningernes formænd og sekretariatet kan benytte. En demo-version er udarbejdet og portalen forventes at kunne åbnes i begyndelsen af juni måned.

Skolen i Folketinget i skoleåret 2008/09

Folketingsåret og skoleåret følges næsten ad – bortset fra, at Folketinget starter senere og går før på ferie. I det netop afsluttede folketingsår har de frie grundskoler været i lovmaskinen såvel direkte med ændringer af friskoleloven som indirekte ved andre lovændringer. Det vigtigste er:

Friskoleloven

- Tilsyn. Bestemmelserne om det eksterne tilsyn og statens (Undervisningsministeriets) tilsyn med de frie grundskoler er ændret med virkning fra august 2010. Det statslige tilsyn er forenklet og reduceret. Det eksterne tilsyn er dels skærpet med et krav om, at den valgte tilsynsførende skal være certificeret, dels udvidet med en mulighed for, at skolen i stedet for at vælge en eller flere tilsynsførende kan beslutte at gennemføre en selvevaluering udfra en godkendt model.
- Tidligere start i dagtilbud. Grænsen for, hvornår et barn kan starte i en skoletilknyttet børnehave (dagtilbud) sænkes fra 3 år til 2 år og 6 måneder. Ikrafttræden 1. august 2010.
- Kombinerede skoler – bestemmelserne om såkaldte kombinerede skoler, dvs. skoler der varetager skole- og undervisningsvirksomhed på to eller flere områder indenfor fri grundskole, fri kostskole, privat gymnasium og privat hf-kursus, er ændret med henblik på at forenkle regler og sikre, at den samme elev ikke udløser tilskud to gange i løbet af skoleåret. Det kunne fx ske, hvis en elev i en fri grundskole efter 5. september flyttede over på efterskoleafdelingen i den samme kombinerede institution – så ville der blive udløst tilskud til såvel grundskolen som til efterskolen. Lovændringen træder i kraft 1. august 2009.

Folkeskoleloven (og vejledningsloven)

- Henvisning til specialundervisning. Henvisning til specialundervisning i enkelte fag kan ske uden inddragelse af PPR, hvis der er enighed mellem skolen og forældrene herom. Lovændringen medfører ændring af bekendtgørelsen om specialundervisning og bliver dermed gældende på frie grundskoler.
- Afgangsprøver. Med virkning fra prøveterminen maj-juni 2010 ændres censorordningen, således at faglærerne igen kan medvirke ved bedømmelsen af de skriftlige afgangsprøver.
- Samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan. Ændringen medfører ikke ændring af de regler, der gælder for frie grundskoler – men skoler der har valgt at anvende elevplaner og uddannelsesbog kan naturligvis blive påvirket, ligesom skolerne vil kunne møde ændringen i samarbejdet med UUL.

Bekendtgørelser

- Regnskabsbekendtgørelsen blev udsendt i en ny version 8. december 2008, gældende fra 1. januar 2009 med virkning for regnskabsåret 2009.
- Revisionsbekendtgørelsen – ny version pr. 8. december 2008 til ikrafttræden 1. januar 2009, således at bekendtgørelsen har virkning for skolernes årsrapporter for og med regnskabsåret 2008.

Tak for en dejlig dag – og smukke ord

Jeg vil gerne sige en stor, stor tak til alle, der på den denne eller anden måde deltog i receptionen i onsdags i Den Sorte Diamant.

Det var en dejlig dag!

Tak for gaverne – Men en særlig stor tak for alle de vidunderlige ord, der fulgte med gaverne. Det har været fantastisk og meget bevægende at læse de mange kort og små breve og mærke, at mine mange år i formandsstolen har betydet noget. Det var en stor, stor oplevelse.

TAK!
Torben Berg

Skolejubilæer i 2009

Traditionen tro bringer vi op til sommerferien (der er mindre end 6 uger till!) en oversigt over hel- og halv-runde jubilæer på medlemsskolerne:

45 år: Friskolen Østerlars, Roskilde Lille Skole

40 år: Amager Lille Skole holder 40 års jubilæum 28. maj.

35 år: Haslev Privatskole

30 år: Trekronergade Freinetskole

10 år: Reventlow Lille Skole

For de historisk interesserede kan vi nævnte, at følgende nu nedlagte skoler ville have rundet et helt eller halv rundt hjørne, hvis de var fortsat: Søllerød Lille Skole (45 år), L 69 (40 år), Odense (– som ikke må forveksles med Lilleskolen i Odense, der oprindeligt hed Stærmose Lilleskole – 35 år), Valby Friskole (30 år), Lejre Lille Skole (25 år).

**SÆT kryds ved Regionsmøderne i efteråret 2009:
19. november på Gudenåskolen i Ry
24. november på Albertslund Lille Skole**

KORT NYT om lilleskoler og frie grundskoler

Århus Friskole – ny skoleleder ansat

Århus Friskole har ansat Martin Ottosen som ny skoleleder pr. 1. august, når Hanne Larsen stopper efter 11 år som skolens leder. Martin Ottosen har en fortid som blandt andet arkitekt, efterskolelærer og leder af orkestret Sorten Muld.

Norddjurs Friskoles leder stopper

Jørgen Fønns Bach fratræder som skoleleder for Norddjurs Friskole. Jørgen tiltrådte som leder på skolen i 2007; men et langvarigt sygdomsforløb har beklageligvis ført til at Jørgen nu fratræder.

Socioøkonomiske faktorer i skolen

En undersøgelse gennemført af Danmarks Statistik for Dansk Friskoleforening, viser, at der er flere ligheder end forskelle mellem elever/forældre i frie grundskoler og i folkeskolen. Undersøgelsen, som blev omtalt i [Bestyrelsesposten](#) nr. 21 af 5. maj er sendt til skolerne med [Skoleposten](#) nr. 184 af 28. april – undersøgelsen kan rekvireres hos sekretariatet.

De nye elevtalskrav træder i kraft til august

I forbindelse med at børnehaveklassen bliver obligatorisk fra 1. august træder de nye elevtalskrav i kraft. Fremover skal der pr. 5. september være mindst 32 elever på bh.kl. – 7. klassetrin for at skolen er tilskudsberettiget. For ny-startede skoler er kravet 14 elever første år og 24 elever andet år. Fra og med tredje år gælder kravet om 32 elever. Reglen om, at kravet kan opfyldes ved et 3-års gennemsnit, opretholdes.

Det er nye er at kravet er steget 4 elever samtidigt med at eleverne i børnehaveklassen indgår i opgørelsen, hvilket ikke har været tilfældet hidtil, hvor kravet har været 28 elever på 1. – 7. klassetrin.

Nye værktøjer: Pensionsoversigt og Barselsregler

En ny oversigt giver et samlet overblik over hvilke pensionsordninger skolens medarbejdere er omfattet af. Udover de fem pensionsordninger for alders- og svagelighedspension er gruppelivordningerne medtaget i oversigten. Oversigten, der er udarbejdet af Lilleskolernes sekretariat, findes på vores hjemmeside og er desuden sendt til medlemsskolerne.

"Barselsregler" giver en gennemgang af de vigtigste regler i forbindelse med barsel og adoption. Vejledningen er udarbejdet af Privatskolernes sekretariat, findes på vores hjemmeside og er udsendt til medlemsskolerne.

Nyt program for ledermøderne 09/10 *Ledelsesrummet fik ikke tilstrækkelig tilslutning*

Der skal lægges et helt nyt program for ledermøderne i skoleåret 2009-10, fordi projektet om Ledelsesrummet, hvor der var tilmeldingsfrist fredag i sidste uge, ikke opnåede tilstrækkelig tilslutning. Forudsætningen for at projektet kunne gennemføres var at mindst 30 skoler tilmeldte sig med 40-45 deltagere. Ved tilmeldingsfristens udløb havde kun 11 skoler tilmeldt i alt 13 deltagere.

Et nyt program forventes at være klar kort før sommerferien. Der vil naturligvis blive lejlighed til at drøfte, om der er blandt medlemsskolerne er interesse for at se på projektet igen og bruge dele af det i et ledelsesudviklingsprojekt.

Specialundervisning – undersøgelse af skolernes tilskud?

For at få et solidt grundlag for interessevaretagelsen med hensyn til rammerne for specialundervisning, herunder ikke mindst tilskud, har vi bedt medlemsskolerne bruge tid på at besvare et lille spørgeskema om tilskud til specialundervisning i skoleårene 2008/09 og 2009/10.

Gode intromøder for nyvalgte

En stor tak til deltagerne i årets intromøder for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer – det var berigende og spændende at møde såvel nyvalgte som mere erfarne bestyrelsesmedlemmer, samt nogle af deres skoleledere.

Især mødet i Jylland pegede på, at møderne i høj grad også kan bruges som netværksmøder på bestyrelsesniveau. Det er en erfaring, som vil indgå i evalueringen af årets møder.

Også en stor tak til Ørestad Friskole og Randers Lille Skole for værtskab – med god forplejning undervejs. Møderne samlede i år ca. 60 deltagere.

Specialundervisningstræf 2009 – fokus på inklusion

Programmet for Specialundervisningstræf 2009, der stiller skarpt på "inklusion", vedhæftes denne uges udsendelse. Udvalget har som vanligt sammensat et ambitiøst program.

Rasmus Alenkær, der har skrevet og redigeret flere bøger om emnet, lægger ud med en hel dags indføring i begrebet "inklusion", organisering af inkluderende specialundervisning og praksis i skolen.

Psykolog Jørgen Nielsen, der i mange år har arbejdet med børn med særlige behov, fokuserer på skolens opgave med at undervise børn i udsatte positioner med vanskeligheder indenfor adfærd, kontakt og trivsel. Overskriften for torsdagens arbejde er "Problemadfærd og børns invitationer – refleksioner over en foretrukket praksis baseret på håb, mod og nyere forskning".

Fredag vil Dorte Holm tage deltagerne med på en rejse i forståelsen af børn med særlige vanskeligheder, bl.a. ADHD, hvor modellen HVASKO bliver foldet ud med konkrete handleværktøjer til brug i hverdagen med børn med udfordringer.

Desuden kommer professor Niels Egelund og fortæller om effekten af specialundervisning på baggrund af den seneste forskning og der er nyt SU-Styrelsen ved Sine Eggert.

Træffet har de senere år samlet flere end 40 lærere og koordinatore indenfor specialundervisningsområdet. Træffet, der afholdes hvert år i november måned, spiller en væsentlig rolle i kvalificeringen af hele dette meget komplicerede område.

Ny lov om obligatoriske sygesamtaler sætter fokus på fraværspolitikken

Folketinget har vedtaget en række ændringer af sygedagpengeloven og loven om en aktiv beskæftigelsesindsats, som blandt andet sigter på at styrke den tidlige indsats ved sygefravær i erkendelse af, at en tidlig indsats øger den syges chance for at komme tilbage i arbejde.

Lovændringerne øger fokus på fraværspolitik. Sygesamtaler og fastholdelsesplaner er to centrale elementer, som skolerne kommer til at bruge, når loven træder i kraft 1. januar 2010.

Senest fire uger efter den første sygedag skal arbejdsgiveren afholde en personlig samtale med den sygemeldte. På baggrund af samtalen skal arbejdsgiveren give oplysninger til kommunen – der vil blive tale om få "ja/nej" oplysninger, som efter planen skal afgives på den eksisterende blanket, som anvendes til anmeldelse af sygefravær.

Medarbejderen kan anmode om at få udarbejdet en fastholdelsesplan, hvis pågældende ikke forventes at vende tilbage inden otte uger efter første sygedag. Fastholdelsesplanen skal udarbejdes i et samarbejde mellem medarbejderen og arbejdsgiveren. Medarbejderen kan når som helst i et sygeforløb anmode om, at der udarbejdes en fastholdelsesplan. Skolen kan dog afslå, at der udarbejdes en fastholdelsesplan, hvis man vurderer, at det ikke er relevant.

Lilleskolerne mener, at lovændringen bør give anledning til at se nærmere på skolens sygefraværspolitik. Der er sikkert i forvejen fokus på området – blandt andet som følge af de ændrede vikartilskudsregler; men her er altså endnu anledning.

Med hensyn til sygesamtalerne hørte vi på ledermødet i maj arbejdsmiljøchef Lars Andersen fortælle, at der er erfaring for, at det er en god ide at nedskrive de procedurer, der følges i forbindelse med sygefravær, således at såvel medarbejdere som ledelse er bevidste om, hvad der skal ske, og hvad der skal tales om i løbet af et længerevarende sygefravær. Det kan fx fremgå af den nedskrevne procedure, hvilke spørgsmål medarbejderen kan forvente at blive stillet.

Bekendtgørelse om specialundervisning mm ændres 1. august 2009

Med virkning fra 1. august ændres bekendtgørelsen om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand med henblik på at indarbejde de nye bestemmelser i folkeskoleloven om,

at skolelederen kan iværksætte specialundervisning i enkelte fag uden at inddrage PPR, hvis lederen vurderer, at det ikke er nødvendigt at inddrage PPR og forældrene er enige heri. Det fremgår af et udkast, som Undervisningsministeriet har sendt til høring.

KALENDER – 2009 - 2010

Arrangementer henvendt til bestyrelsesmedlemmer er fremhævet med blå

23. - 25. september	Ledertræf 2009 - i Svendborg
28. oktober	Ledermøde
3. november	Situationsbestemt kommunikation - Den gode historie - del 1
11. - 13. november	Specialundervisningstræf 2009 - i Holbæk
19. november	Regionsmøde i Jylland - Gudenåskolen i Ry
24. november	Regionsmøde på Sjælland - Albertslund Lille Skole
26. november	Situationsbestemt kommunikation - Den gode historie - del 2
3. december	Ledermøde
4.-5. marts 2010	Ledermøde
16.-17. april 2010	Bestyrelsestræf og Repræsentantskab 2010 - Kobæk Strand ved Skælskør
28. maj 2010	Ledermøde